

Ruimtevreterende liefhebberijen

Het begint met één engeltje, één miniatuur, één poster, en het eindigt met een huiskamer vol. Soms neemt een verzameling de overhand in huis.

tekst MARLOES DE MOOR foto's DINGENA MOL

Te koop wegens ruimtegebrek en beëindiging hobby: 738 parfumesjes. Van sommige Marktplaats-teksten gaat iets sips uit. Bij 736 ging het nog lekker, maar bij 738 was daar plotseling het besef dat dit moet stoppen. De woonkamer groeit dicht, het geld is op, de lol is eraf.

Soms is het een nieuwe geliefde die bij nader inzien toch niet zo gecharmeerd is van die drieduizend Dinky Toys of een echtgenoot die het niet langer kan opbrengen zich door een woud van knuffelberen te worstelen voordat hij de afstandsbediening te pakken heeft.

Daar heeft René de Groot (47) in elk geval geen last van. Hij woont alleen en dus is er niemand die tegen hem zegt 'Zeg René, één tank is óók leuk.' De Groot heeft 45 gevechtsvoertuigen op schaalmodel in zijn woonkamer staan. Zijn hele flat is ingericht met schilderijen en posters waarop tanks in actie zijn te zien, er zijn gordijnen in camouflageprint, legervlaggen, boeken en tijdschriften over de Tweede Wereldoorlog en vaantjes van zijn deelname aan de Modelbouwdagen in de Zeelandhallen. "Het is een tic," zegt hij wat verontschuldigend. "Laatst was de meteropnemer hier. Hij is een half uur gebleven om mijn verzameling te bekijken."

Toen hij veertien jaar was, kocht De Groot zijn eerste modelbouwpakket: een radiografisch bestuurbare tank. Het werden er steeds meer. Aanvankelijk hing slechts één plank met gevechtsvoertuigen in de kamer, inmiddels beslaan ze alle muren over de gehele lengte. De Groot heeft ze met extra pluggen vastgezet. "Er hangt voor 230 kilo aan materiaal. Ik moet er niet aan denken dat alles op een dag naar beneden komt."

Favoriet uit zijn verzameling is de destijds zeer gevreesde Duitse Tiger II. "Die is gebruikt tijdens het Ardennenoffensief. De vele figuurtjes erop vind ik mooi. Met die doorleefde koppies."

De Groot werkte als koerier bij Schiphol, maar is sinds een paar maanden werkloos. "Hierdoor heb ik meer tijd om eraan te sleutelen. Het nadeel is alleen dat ik niet zo veel geld heb om nieuwe legervoertuigen te kopen. Ze kosten gemiddeld achthonderd euro."

Voorlopig doet hij het dus maar met wat hij nog had. Op de dagen dat de sollicitaties niet willen vloten en niemand hem wil begrijpen, wacht boven in zijn kleine flat zijn droomachtige ontsnapping. "Als ik binnenkom, ben ik altijd weer blij

dat ik ze zie. Ik raak er nooit op uitgekeken."

Soms vervoert hij de verzameling in zijn 26 jaar oude legerbus, bijvoorbeeld als hij een clubdag heeft van rc Armour Group Holland, een modelvereniging voor mensen met radiografisch bestuurbare militaire voertuigen.

"Als ik dan weer thuis ben, rust ik niet voordat ze allemaal weer op hun ouwe plekkie staan. Al is het half twee 's nachts en ben ik nog zo moe; ik móet ze terugzetten."

Hij kijkt aandachtig rond met een blik die het stadium van vertwijfeling allang is gepasseerd. "In de woonkamer is het inmiddels wel vol," constateert hij. "Maar ik heb ook nog een slaapkamer."

Hennie Koppers (81) heeft haar slaapkamer allang benut voor haar verzameling. Haar hele huis is doortrokken van de Jordanees stijl.

Toen ze 31 jaar geleden naar Amsterdam-Oost verhuisde, had dat dan ook heel wat voeten in de aarde. Haar porselein, engelen en klokken moesten stuk voor stuk in papier worden verpakt, zodat ze niet zouden beschadigen. Een hele klus. "Het was nog niet zo extreem als nu,

'Hij wist dat ik er verliefd op was en heeft ze van zijn eerste zakcentjes voor me gekocht. De schat'

hoor. Ze heeft er natuurlijk veel bij gekregen in de loop der jaren," vertelt haar dochter. Koppers knikt: "Heel veel."

Haar Jordanees huis kreeg vanzelf vorm. "Mijn moeder had het vroeger ook zo. En dat neem je dan over. Als kind vond ik het al enig. Voor mij is zo'n huis de gewoonte zaak van de wereld."

Twee antieke kasten staan vol met porseleinen beeldjes, prullaria en popjes. "Dat is niet tweedehands of zo, maar écht," benadrukt Koppers.

Op de meest onverwachte plekken komen mollige cherubijnen tevoorschijn. Met hun vadsige armpjes klimmen ze in fotolijstjes of lampvoeten. Schuin boven haar hoofd hangen vier porseleinen engelen. Die kreeg ze van haar jongste zoon. "Hij wist dat ik er verliefd op was en heeft ze van zijn eerste zakcentjes voor me gekocht. De schat."

Het zijn vooral de cherubijnen die haar bekoren, maar ze kijkt ook niet op een boeddha meer of minder. Een paar boeddha beeldjes op het dressoir hebben gezelschap gekre-

gen van een nepgouden, bolbuikige boeddha in een hoek van de kamer. Achteloos: "Op Koninginnedag gekocht voor vijf euro."

Met zijn ernstige harses valt de spirituele leider wat uit de toon tussen de frivole engeltjes, maar voor Koppers hoort hij er inmiddels helemaal bij.

De boeddha's maken deel uit van een ochtendritueel. "Als ik 's morgens opsta, doe ik eerst de keukendeur open om het huis te luchten. Dan zet ik mijn klokken gelijk, want die lopen vijf minuten achter. Vervolgens doe ik een schietgebedje bij boeddha. Pas daarna ga ik koffie zetten. Als ik dat niet doe, word ik onzeker."

Koppers dierbaarste object is de comtoiseklok. "Die mocht ik eigenlijk niet poetsen van mijn man, omdat het antieke er dan af zou gaan. Ik heb het toch gedaan, toen hij in het ziekenhuis lag. Nou, dat heb ik geweten. Die prachtige klok sloeg helemaal groen uit."

"Maar," vervolgt ze monter, "als je er hard langs loopt zie je er niks van." Het is bovendien lang niet haar enige klok. "Hoeveel heb je er nu, mam? Zeven?" informeert haar dochter. "Zoiets ja, als je die in de slaapkamer meerekent. En dan nog

de nodige wekkertjes in de keuken." Een aantal klokken heeft ze uitgezet. "Als ze allemaal tegelijk gaan spelen, word ik gek."

Nieuwste aanwinst is een fuchsia douchegordijn met bontrandje dat haar dochter en kleindochter meenamen uit Amerika. "We zeiden meteen: echt iets voor oma."

Een huis moet een bank en een tafel hebben, moet Arno Feije (49) ooit hebben gedacht. En die heeft hij dus. Rondom die bank en die tafel staan heel veel andere spullen die ook noodzakelijk zijn, maar hun uiteindelijke bestemming nog niet hebben gevonden: plastic tassen, kartonnen dozen, medicijndoosjes, frisdrankflessen, schoenen. Vloerbedekking? Had gekund. Maar het hoeft niet per se. Gewoon beton kan eigenlijk ook best.

Er is één constante, zorgvuldig gekozen factor in zijn huis. Dat is de Amsterdamse volkszanger André Hazes. Aan de wand hangen canvasschilderijen en ingelijste foto's van André Hazes, een levensgrote

kartonnen Hazes, bronzen beeldjes, een Hazesklok, onderzetters, windlichten en longdrinkglazen. Ze zijn niet zo maar lukraak neergezet, maar hebben duidelijk een beter lot verdiend dan de rest van zijn prullaria.

Feije heeft de beeldjes van André Hazes keurig met de gezichten naar elkaar toe gezet. De longdrinkglazen waarin het hoofd van volkszanger gegraveerd staat, plaatst hij eerbiedig kaarsrecht naast elkaar op tafel, anders dan een EK-ambandje dat hij als een vod terzijde heeft geworpen.

Bloed, zweet en tranen schalt door de woonkamer. Het is het nummer dat hem overal doorheen sleurt. "Mijn lijflied. Ik heb veel tegenslag gekend. Allerlei vrienden van me zijn overleden. En ik heb mijn arm verbrijzeld toen ik in een put viel. Dan heb je zo'n nummer nodig. Het geeft je de kracht om door te gaan."

Het begon toen zijn moeder op zijn achttiende jaar stierf. De hele kerst draaide hij op zijn jongenskamertje de single *Eenzame kerst*. "Weet je hoe het zat? Hij raakte mij recht in mijn hart," legt Feije uit.

De kartonnen André Hazes kijkt met een vettige oogopslag vanonder zijn gleufhoed op Feije neer. Hij heeft de pop van café De Eddy Bar in De Pijp gehad. "Op een avond hebben ze hem op het biljart gelegd en voor de gein zijn kop eraf getrokken. Toen heb ik om een nieuwe gevraagd, want een Hazes zonder kop hoef ik niet," vertelt de voormalige postbode die nu in de ziektewet zit.

Feije draait de hele dag door André Hazesmuziek. De burens zijn dan ook op de hoogte van zijn hobby. "Dat hou je niet tegen. Ze zien het aan de Hazesposters en stickers op het raam, dus dat is lang en breed duidelijk."

"Er zijn zelfs inbrekers langs geweest voor mijn Hazesverzameling," meldt hij niet zonder trots. "Ik kon nog net de politie waarschuwen. Gelukkig hebben ze niks meegenomen."

Feije struint regelmatig Marktplaats af, op zoek naar nieuwe spullen van zijn idool. "Er komt helaas niet zo veel nieuws bij, omdat hij dood is."

Hij zou er nog wel een tweede canvasschilderij van Hazes willen hebben. "Driehonderd euro kosten ze. Ik kwam laatst iemand tegen die zo'n schilderij fotografeerde en van die foto zelf een canvasschilderij liet afdrukken. Later zag ik dat hij het op Marktplaats had gezet en aanbod voor zestig euro in plaats van voor driehonderd. Ja, dank je de koekoek. Daar begin ik dus niet aan. Dat is Hazes niet waardig."

Hennie Koppers 'Als die klokken allemaal tegelijk zouden gaan spelen, word ik gek'

